

Nr 22.

Av herr **Wrangel**, om anslag till stärkande av Göteborgs försvar mot sjösidan.

Såsom av Kungl. Maj:ts proposition nr 60 till 1914 års senare riksdag framgår, har andra försvarsberedningen vid utarbetandet av sitt förslag till stärkande av det fasta kustförsvaret, vilket förslag därefter i det närmaste oförändrat av Kungl. Maj:t upptagits och förelagts riksdagen samt av denna godkänts, »hållit sig inom en strängt begränsad kostnadsram» och såsom grund för sitt förslag uppställt, »att ansträngningarna måste samlas på att sätta våra viktigaste kustfästningar i gott stånd eller åtminstone giva dem en kraftig förstärkning», varjämte anläggandet av en befäst replipunkt på mellersta Norrlands kust föreslagits och godkänts.

Något förslag till stärkande av Älvsborgs fästning har således icke förelagts riksdagen. Om det vid nämnda propositions avfattande måhända icke framstått såsom så angeläget att omedelbart vidtaga förstärkningsåtgärder å denna fästning, torde det däremot icke kunna förnekas, att det pågående världskriget bragt frågan i ett annat läge. Dels är det uppenbart, att Göteborgs belägenhet och alltjämt växande betydelse måste i händelse av fredsbrott göra staden mera utsatt för beskjutning än kanske någon annan av rikets kustorter, dels utvisar snart sagt samtliga de krigförande staternas tillvägagående, att värdefulla kustorter, som utan större risk kunna beskjutas från sjösidan, nästan ofelbart bliva utsatta för dylika våldshandlingar. Å andra sidan hava befästningar, även om de ej varit av kraftigaste art, visat sig i hög grad avskräckande gent emot anfall från sjösidan.

Dessutom är det anmärkningsvärt, att icke ens ett så betydande antal förstklassiga undervattensbåtar, som dem Tyskland och Turkiet förfogat över vid Dardanellerna, förmått att ens för kortare tid avlägsna fiendens särskilt för bombardering av fästningsverk konstruerade pansarfartyg — monitorer bestyckade med svåra och medelsvåra kanoner. Ej heller vid Belgiens kust hava de tyska undervattensbåtarna mäktat hindra engelska örlogsfartyg att utföra mycket ofta upprepade beskjutningar.

Då redan 1907 års försvarskommitté utan reservation ansett sig böra »framhålla angelägenheten av att Göteborg, som för landets ekonomiska liv har stor betydelse, beredes ett kraftigare skydd mot beskjutning från sjösidan, än de nuvarande befästningarna lämna», läser något tvivel om nödvändigheten av ett skyndsamt förstärkande av Älvsborgs fästning icke kunna förebäras såsom skäl för ett ytterligare uppskov härmed. Den enda vägande anledning till frågans uppskov, som kan ifrågakomma, torde vara den kostnad, som ifrågavarande förstärkning erfordrar för att bliva fullt effektiv. I jämförelse med de värden, som det här gäller att trygga, läser dock denna kostnad icke kunna anses betydande.

Beskaffenheten av de förstärkningsåtgärder, som i första rummet erfordras för Älvsborgs fästning, kan på grund av sakens hemliga natur här icke närmare beröras. Frågan har emellertid tidigare varit föremål för utredning, och anhåller jag att för vederbörande utskott få efter vederbörligt tillstånd redogöra såväl för denna utredning som ock för de speciella skäl, vilka nödvändiggöra ett skyndsamt utförande av ifrågavarande förstärkningar.

Enligt nämnda, år 1913 verkställda utredning skulle kostnaderna härför belöpa sig till kronor 2,306,200. Som emellertid sedan dess en prisstegring å krigsmateriel av omkring 25 procent i vårt land ägt rum, synes ett belopp av kronor 2,880,000 vara för ändamålet erforderligt.

Med stöd av det anförda får jag alltså hemställa,

att riksdagen till förstärkande av Älvsborgs fästning ville på extra stat bevilja ett anslag av kronor 2,880,000 och därav för år 1917 anvisa hälften eller kronor 1,440,000, ävensom bemyndiga Kungl. Maj:t att under loppet av innevarande år av sistnämnda belopp förskottera erforderliga medel för arbetets påbörjande snarast möjligt.

Stockholm den 21 januari 1916.

H. Wrangel.

I motionens syfte instämma:

<i>Erik Trana.</i>	<i>M. Lyckholm.</i>	<i>Eric Hallin.</i>
<i>Ludvig Widell.</i>	<i>Gustaf F. Steffen.</i>	<i>Herman Kunze.</i>
<i>Johan E. Ekman.</i>	<i>Rudolf Kjellén.</i>	<i>Hans Ericson.</i>
<i>Frithiof Söderbergh.</i>	<i>Hugo Hammarskjöld.</i>	<i>O. M. Strömberg.</i>